

Overrettede av Saksen på den 11. juli

Jeg er meget glad over å ha fått denne anledning til å bringe en hilsen fra det norske folk og den norske regjering til venner og frender i Amerika. Det er en stor glede for meg å møte slik en stor forsamling av amerikanske menn og kvinner av skandinavisk herkomst under denne reise som også er et skandinavisk foretagende. Denne reisen markerer en ny og viktig milepel i moderne lufttrafikk fordi det er den første regulære ruteflyging over polarområdet. Vi er stolte over at dette tiltaket er blitt et skandinavisk tiltak.

SAS er en felles organisasjon av de tre land, Danmark, Norge og Sverige. Det ble opprettet fordi fremsynte luftfartsfolk og regjeringer og parlamenter i de tre land var klar over at det var nødvendig med en felles anstrengelse hvis man skulle være i stand til å konkurrere med suksess i internasjonal luftfart. Hvert enkelt land ville alene ha vært for lite og for svakt økonomisk sett til å klare en slik oppgave. Dette er ^{et ledd i den} en anskuelsesundervisning i internasjonalt samarbeid som våre tre land har fått i en stadig sterkere grad gjennom de siste årene.

Like før jeg kom til Amerika tok jeg del i de forhandlingene som har vært ført mellom den danske, den svenske og den norske regjering om en fastere organisasjon av et nordisk økonomisk samarbeid. Jeg ^{kan} si at vi under våre drøftelser kunne konstatere at det eksisterer et grunnlag for et nærmere økonomisk samarbeid mellom våre land.

Vi er av den oppfatning at mange oppgaver som tar sikte på å fortsette utbyggingen av våre små land og som det er vanskelig for det enkelte land å klare alene, kan bli realisert hvis vi løser dem i fellesskap.

Sund fornuft kan også fortelle oss at et felles marked for 14 - 15 millioner mennesker gir bedre muligheter for en rasjonell og sund produksjon enn det enkelte lands mer begrensede nasjonale ~~part~~.

*1932/11.574
Saksen
for Saksen
Saksen*

Men samtidig som vi erkjenner denne sannheten må vi føye til at ingen av oss er blinde for de vanskeligheter som det stiller oss overfor å opprette et slikt fellesmarked. Gjennom felles overlegninger besluttet vi å fortsette vårt samarbeid skritt for skritt og med stor varsomhet. Den avgjørende beslutning skal selvsagt treffes av de tre parlamenter.

Men det er en side av saken som ikke må bli glemt: Skandinavia kan, når det gjelder økonomi, aldri bli en selvforsynt enhet. Sett hver for seg og som et hele ^{må} de skandinaviske lands økonomi ha sitt blikk vendt utover, fordi vi alle er avhengige av internasjonal samhandel.

Vår handelsflåte seiler på de syv hav og hele verden er vårt marked. Derfor er vi overordentlig sterkt interessert i den fri utveksling av varer og kapital mellom alle land. Med Norges store naturrikdommer: vannfall, mineraler, fisk etc., som ennå bare er delvis utnyttet, er det muligheter for en rik ekspansjon. Og vi har i Norge [redacted] vel utdannede og godt faglærte arbeidere ^{og} stabile politiske forhold.

Jeg kan tenke meg at dere amerikanere vil si at der er meget liten forskjell mellom de tre skandinaviske land. På mange måter er selvsagt dette riktig. Men [redacted] det er allikevel noen forskjell. [redacted] Ulikhetene ~~ix~~ stammer fra [redacted] forskjellig ^{fra} natur, historie, tradisjon og de enkelte lands strategiske beliggenhet. Dette gjenspeiler seg i folkenes nasjonale karakter, i deres syn på verden og verdensproblemer og som en konsekvens av det, på deres egen utenrikspolitikk.

Norge er på samme måte som Danmark medlem av Atlanterhavspakten, mens Sverige har opprettholdt sin tidligere nøytralitetspolitikk. Det er [redacted] gjort ut fra betraktninger og overlegninger som vi i Norge fullt ut kan fortså og respektere, selv om vi ikke deler ^{57-års} [redacted] syn.

Norges plass i verdensorkestret er selvfølgelig meget

beskjeden og vi er fullt klar over hvilke fryktelig konsekvenser en ny verdenskrig vil ha for et lite land som vårt. Norge ligger i en utsatt farlig stilling i krysningspunktet mellom øst og vest. Jeg tror ikke det er mulig for små land og unngå å bli trukket inn, hvis en ny krig skulle bryte løs. Men trangten til frihet og uavhengighet er dypt rotfestet i det norske folket. Vi har derfor valgt å slutte oss til Atlanterhavspakten. I denne pakten står de demokratiske land solidarisk sammen i forsvar av Vesten. Atlanterhavspakten er en defensiv pakt som ikke truer noen som ikke truer oss. Som medlem av Atlanterhavspakten er vi glade over å være i stand til å samarbeide med våre europeiske venner og med de to store demokratier på denne siden av Atlanterhavet, De forente Stater og Canada. Vi i Norge er fullt klar over at uten den generøse og spontane hjelp som vi, på samme måten som mange andre land, har fått fra De forente Stater, først gjennom Marshallorganisasjonen og deretter gjennom våpenhjelpen, hadde vi ikke vært i den stillingen vi er i dag.

Vi lever i en farlig verden. De aggressive krefter er stadig aktive. Bare hvis de fri folk i alle deler av verdens står sammen kan vi klare oss. Hvis vi splitter oss vil vi gå til grunne. I vår allianse er De forente Staters veldige kraft uunnværlig. Den største ulykke som kunne hende Europa ville være hvis de Forente stater overlot den Gamle Verden til sin skjebne. Vi vet at den store ansvar for verdenssituasjonen som av naturlige grunner er lagt på De forente Stater vil bli behandlet med hø klokskap. Og vi ser i Atlanterhavspakten mye mer enn en organisasjon for militær sikkerhet. Atlanterhavspakten er en regional avtale, opprettet i overensstemmelse med De forente Nasjoners pakt, og vi ser i den en samling av folk ledet i den samme ånd, henimot et nærmere samarbeid både på det økonomiske, sosiale og kulturelle område, og det er ut fra dette syn at vi ofte taler om "det atlantiske samfunn". Og vi håper at dette samfunnet en dag

må bli et av trinnene mot et verdensomfattende samfunn som er den grunnleggende idé bak de Forente Nasjoner. Det er en lang veg fremover mot dette målet, men vi vil nå fram fortare hvis vi marsjerer sammen. Ja, vi nordmenn tror at det er den eneste veg som kan lede menneskeheten fremover og trygge fred og friheten for folkene.